

ŠKOLSKA RAZINA NATJECANJA Školska godina 2025./2026. – I. razred

Za školsko natjecanje u 3. kategoriji: Prapovijest i Stari vijek zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te slijedeće odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO- OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO- OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
Gospodarske aktivnosti i način proizvodnje u prapovijesti – svijet i hrvatski prostor.	Domena B. Ekonomija	POV SŠ B.1.1. Učenik analizira ulogu i važnost gospodarskih aktivnosti u prapovijesti.	Učenik u ispitu znanja: •objašnjava procese nastanka poljoprivrednih zajednica, sjedilačkog načina života, obrta, trgovine te promjene koje je donijela uporaba metala u svijetu i na hrvatskome povijesnom prostoru; •uspoređuje gospodarske djelatnosti i načine proizvodnje u pojedinim dijelovima svijeta.
Stari Istok – društvene strukture, zakonici i pravo.	Domena A. Društvo	POV SŠ A.1.1. Učenik analizira društvene promjene i odnose između društvenih skupina na Starom Istoku.	Učenik u ispitu znanja: •objašnjava društvene promjene, organizaciju društva i položaj pojedinih slojeva u državama Starog Istoka; •uspoređuje promjene u organizaciji društva i položaj pojedinih društvenih slojeva u državama Staroga Istoka; analizira društvene strukture u državama Starog Istoka.

Izumi i tehnologije u prapovijesti.	Domena C. Znanost i tehnologija	POV SŠ C.1.1. Učenik analizira važnost širenja izuma i tehnologije u prapovijesti.	Učenik u ispitu znanja: •objašnjava početke izrade oruđa i oružja, najznačajnije izume, njihovo širenje u svijetu i na hrvatskome povijesnom prostoru; •analizira tehnološki napredak u ratovanju: metalno oružje, konjaništvo; transport; kotač, kola, zaprežne životinje u prapovijesti; •razlikuje različite megalitske građevine u prapovijesti; •uspoređuje izume i tehnološka dostignuća pojedinih područja u prapovijesti.
-------------------------------------	---------------------------------	--	---

ŽUPANIJSKA RAZINA NATJECANJA Školska godina 2025./2026. – I. razred

Za županijsko natjecanje u 3. kategoriji: Prapovijest i Stari vijek zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te slijedeće odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
Stari Istok – izumi, znanost i tehnologija.	Domena C. Znanost i tehnologija	POV SŠ C.1.1. Učenik analizira važnost širenja izuma i tehnologije	Učenik u ispitu znanja: •objašnjava najznačajnije izume, njihovo širenje na Starom Istoku;

		te pojavu znanosti u državama Starog Istoka.	analizira tehnološki napredak u ratovanju, oružje, konjaništvo, transport; •razlikuje različite građevine i načine njihove gradnje; uspoređuje izume, tehnološka i znanstvena dostignuća pojedinih područja.
Grčki polisi.	Domena A. Društvo	POV SŠ A.1.1. Učenik analizira društvene promjene i odnose između društvenih skupina u pojedinim grčkim polisima.	Učenik u ispitivanju znanja: •objašnjava društvene promjene, organizaciju društva i položaj pojedinih slojeva u drevnoj Grčkoj; •analizira društvene strukture u drevnoj Grčkoj.
Vjerovanja i umjetnost prapovijesti.	Domena E. Filozofsko-religijsko-kulturno područje	POV SŠ E.1.2. POV SŠ E.1.1. Učenik analizira različite ideje, umjetnost i predmete za svakodnevnu uporabu u prapovijesti.	Učenik u ispitivanju znanja: •identificira vjerovanja i kultove u prapovijesti te njihov utjecaj na pojavu umjetnosti; •uspoređuje vjerovanja i kultove u na različitim prostorima u prapovijesti.

DRŽAVNA RAZINA NATJECANJA Školska godina 2025./2026. – I. razred

Za državno natjecanje u 3. kategoriji: Prapovijest i Stari vijek zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te slijedeće odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO- OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO- OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
Razvoj društva na Starom Istoku, Grčkoj i Rimu.	Domena A. Društvo	POV SŠ A.1.1. Učenik analizira društvene promjene i odnose između pojedinih društvenih skupina u starome vijeku.	Učenik u ispitu znanja: •uspoređuje promjene u organizaciji društva i položaj pojedinih društvenih slojeva u državama Staroga Istoka, Grčke i Rima; •analizira društvene strukture na Starom Istoku, Grčkoj i Rimu.
Vlast i moć u rimskoj državi – od Kraljevstva do dezintegracije Rimskog Carstva.	Domena D. Politika	POV SŠ D.1.1. Učenik istražuje proces stvaranja i širenja rimske države u starome vijeku.	Učenik u ispitu znanja • analizira organizaciju rimske vojske i širenje rimske države te organizaciju vlasti u provincijama na tri kontinenta, posebice na hrvatskome povijesnom prostoru; •uspoređuje obilježja različitih oblika vlasti u rimskoj državi u pojedinim razdobljima njezine povijesti.
Razvoj pismenosti na Starome Istoku i u antičkome svijetu.	Domena E. Filozofsko- religijsko- kulturno područje	POV SŠ E.1.2. Učenik istražuje pojavu i razvoj pisma u starome vijeku na prostoru Starog Istoka, Fenikije, Grčke i Rima.	Učenik u ispitu znanja •identificira najstarija pisma u pojedinim područjima te njihov utjecaj na život ljudi;

			•uspoređuje pisma staroga svijeta, pojavu škola i razvoj filozofije; •objašnjava razvoj pisma, pojavu škola, razvoj filozofske misli na pojedinim područjima.
--	--	--	--

Dodatna literatura:

Robert Matijašić, *Povijest hrvatskih zemalja u antici do cara Dioklecijana*, Leykam International, Zagreb, 2009., poglavlje pod naslovom “Ilirik u doba Cezara i Augusta”, str. 125.-181.